

राष्ट्रीय सेवा योजना

सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गासाठी अंतिम हप्ता
सहायक अनुदान [Grant-in-Aid] केंद्र हिस्सा)
(सशर्त) संबंधीत ०३ विद्यापीठांना वितरण करणे...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: रासेयो २०२२/प्र.क्र.११/साशि-७

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक : ०७ मार्च, २०२२.

वाचा :

१. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/२०१६ NSS, दिनांक १६.०८.२०१६ चे पत्र.
२. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/२०१६-NSS, दिनांक ०९.०९.२०१६ चे पत्र.
३. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०१६/(१४२/१६)/ साशि-७, दि.२४.११.२०१६.
४. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०२०/प्र.क्र.५७/२०/ साशि-७, दि. २०.१०.२०२०.
५. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(i)/२०२०-NSS, दिनांक २१.१२.२०२१ चे पत्र.
६. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(ii)/२०२०-NSS, दिनांक २१.१२.२०२१ चे पत्र.
७. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(iii)/२०२०-NSS, दिनांक २१.१२.२०२१ चे पत्र.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत नियमित आणि विशेष शिबीर कार्यक्रमांसाठी सन २०२०-२०२१ वर्षाकरीता प्रवर्गनिहाय अनुक्रमे नियमित कार्यक्रमांसाठी ३२७७०० व विशेष शिबीर कार्यक्रमासाठी १६३८५० इतकी विद्यार्थी संख्या महाराष्ट्र राज्यासाठी मंजूर केली आहे. सदर विद्यार्थी संख्येस प्रशासकीय विभागाची मान्यता घेण्यात आली असून त्यानुसार विद्यार्थी संख्येचे वाटप २०२०-२१ साठी उपरोक्त दि. २०१०.२०२० च्या शासन निर्णयाद्वारे सर्व विद्यापीठांना करण्यांत आले आहे. विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उपक्रम राबविताना होणारा खर्च भागविण्यासाठी सन २०१०-११ पासून सुधारित दराने नियमित कार्यक्रम रु. २५०/- आणि विशेष शिबीर कार्यक्रम रु. ४५०/- प्रति विद्यार्थी, प्रती वर्ष या दराने सहायक अनुदानाचे वितरण करण्यात येते. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित

झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे स्वतंत्र बँक खाते उघडले आहे. सन २०२०-२१ या वर्षाकरीताचा सहायक अनुदान निधी सदर बचत बँक खात्यात ई.सी.एस. द्वारे दिनांक ०१.१०.२०२० रोजी केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला होता व सन २०२१-२२ या वर्षाकरीताचा सहायक अनुदान निधी नव्याने उघडण्यात आलेल्या बँक ऑफ महाराष्ट्र, मंत्रालय शाखा, मुंबई येथील बचत बँक खात्यामध्ये ई.सी.एस. द्वारे दि. २४.१२.२०२१ व २७.१२.२०२१ रोजी केंद्राकडून प्राप्त झाला.

२७ विद्यापीठे/ संचालनालये पैकी २४ विद्यापीठांना उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र.रासेयो-२०२०/प्र.क्र.१/साशि-७ दि.०२.०२.२०२१, शुध्दीपत्रक दि. १०.०२.२०२१, शासन निर्णय दि. १८.०३.२०२१ व शासन निर्णय दि. २६.०३.२०२१ अन्वये सन २०२०-२०२१ या वर्षाकरीता सहायक अनुदान निधी वितरणाचे आदेश निर्गमित केले आहेत. सन २०२०-२१ या वर्षामध्ये मागील वर्ष २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे व उपयोगिता प्रमाणपत्रे उर्वरित ३ विद्यापीठांकडून ३१ मार्च २०२१ पूर्वी शासनास प्राप्त न झाल्याने सन २०२०-२१ या वर्षामध्ये संबंधित ३ विद्यापीठांना सहायक अनुदान निधीचे वितरण करण्यात आलेले नाही. या शासन निर्णयानुसार सन २०२०-२१ या वर्षाकरीताचा अंतिम हप्ता सहायक अनुदान निधी मुंबई विद्यापीठ, मुंबई, एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ, मुंबई व महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय वर्धा या ३ विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्र हिस्सा झाली आहे. त्यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे आय.सी.आय.सी.आय.बँकेत स्वतंत्र बचत खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस.द्वारे केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला आहे. केंद्र शासनाच्या उपरोक्त पत्रानुसार निधी राज्याकडे थेट न देता राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वतंत्र बचत खात्यात जमा करण्यात आला आहे. शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित केला जातो. सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गांसाठी अंतिम हप्ता केंद्र हिस्सा) सहायक अनुदानाचे (सशर्त) संबंधित ३ विद्यापीठांना वितरण करण्याबाबतचा निधी परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या बँक ऑफ महाराष्ट्र, मंत्रालय शाखा, मुंबई येथील बचत बँक खात्यातून वितरणास सदर शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

राज्यातील एकूण २७ विद्यापीठे/संचालनालये पैकी ०३ विद्यापीठांकडून (१. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई, २.एसएनडीटी महिला विद्यापीठ, मुंबई व ३. महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा) सन २०१९-२०२० या वर्षाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र या कार्यासनास एप्रिल २०२१ ते ऑगस्ट २०२१ या दरम्यान प्राप्त झाली आहेत. यास्तव संबंधित ०३ विद्यापीठांना सन २०१९-२०२० या वर्षाच्या प्राप्त उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे दि. ३१.०३.२०२० अखेर झालेल्या प्रत्यक्ष खर्चानुसार सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा सहायक अनुदानाचा एकूण निधी वितरीत करण्यास याद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे. (सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मध्ये संबंधित ०३ विद्यापीठांना देय रकमेचा तपशील दिलेला असून परिशिष्ट

सोबत जोडले आहे.) सन २०२०-२१ या वर्षातील (सर्व प्रवर्गांसाठी अंतिम हप्ता सहायक अनुदान केंद्र हिस्सा) नियमित कार्यक्रमासाठी रुपये १,१९,३६,९५५/- व विशेष शिबिर कार्यक्रमासाठी रुपये ९९,०६,९३१/- याप्रमाणे एकूण रक्कम रुपये २,१८,४३,८८६/- (अक्षरी रुपये दोन कोटी अठरा लाख त्रेचाळीस हजार आठशे शाऐशी मात्र) निधी वितरणास मान्यता देण्यात येत आहे.

सहायक अनुदानाची रक्कम ई.सी.एस. द्वारे सार्वजनिक निधी वितरण प्रणाली द्वारे (PFMS) संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव/ संचालक/ नियंत्रक यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे राज्य राष्ट्रीय सेवा योजना अधिकारी (राज्यसंपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी) हे प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या मान्यतेने वितरीत करण्यात येत आहे. विद्यापीठांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार खर्च करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच विद्यापीठांनी सदर अनुदान रकमेचे त्यांच्या अधिपत्याखालील महाविद्यालयांना सार्वजनिक निधी वितरण प्रणालीद्वारे (PFMS) प्रवर्गनिहाय वाटप करून सहायक अनुदान वाटप विवरणपत्र व उपयोगिता प्रमाणपत्र लेख्यासह सनदी लेखापालांच्या स्वाक्षरीने शासनास सादर करावे. तसेच विद्यापीठाने महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई आणि महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर तसेच या विभागाला अथवा त्याच्या प्रतिनिधीला राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या अनुदानाचे सर्व लेखे तपासणी करिता सादर करावेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०३०७१८१०३९८००८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रताप पां. लुबाळ)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १ मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,
- २ मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ३ मा. मंत्री / राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव,
- ४ प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५ उप सचिव, भारत सरकार, युवा कार्यक्रम व क्रिडा मंत्रालय, युवा कार्यक्रम विभाग, शास्त्री नगर, नवी दिल्ली.
- ६ क्षेत्रीय संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना क्षेत्रीय संचालनालय, युवा कार्यक्रम व क्रिडा मंत्रालय, भारत सरकार, पुणे.
- ७ सहायक कार्यक्रम सल्लागार, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागीय केंद्र, पुणे
- ८ कुलसचिव, सर्व संबंधित विद्यापीठे (३) (१. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई, २. एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ, मुंबई व ३. म.गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा)

- ९ कार्यक्रम समन्वयक तथा संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना, संबंधित विद्यापीठे (३) (१. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई, २. एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ, मुंबई व ३. म.गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा)
- १० अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ११ निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- १२ महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - १, मुंबई
- १३ महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - २, नागपूर
- १४ निवड नस्ती, साशि-७.

पॉरॉशेष्ट - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2020-21 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				सन 2019-2020 मधील प्राप्त उपयोगिता प्रमाणपत्रानुसार दि. 31.3.2020 अखेर झालेला एकूण प्रत्यक्ष खर्च				सन 2020-2021 करीता अनुज्ञेय ठरत असलेला एकूण निधी रक्कम			
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL
1	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	Regular	42100	4228	3106	34766	1205249	960113	8048609	10213971	1205249	960113	8048609	10213971
		Special	21050	2114	1553	17383	985761	785267	6582879	8353907	985761	785267	6582879	8353907
							2191010	1745380	14631488	18567878	2191010	1745380	14631488	18567878
2	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई	Regular	10000	1180	940	7880	201765	160727	1347376	1709868	201765	160727	1347376	1709868
		Special	5000	590	470	3940	180926	144128	1208218	1533272	180926	144128	1208218	1533272
							382691	304855	2555594	3243140	382691	304855	2555594	3243140
3	महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्व विद्यालय, वर्धा	Regular	250	28	22	200	1967	984	10165	13116	1967	984	10165	13116
		Special	125	14	11	100	2963	1481	15308	19752	2963	1481	15308	19752
							4930	2465	25473	32868	4930	2465	25473	32868
	एकूण सहाय्यक अनुदानाची रक्कम	Regular	52350	5436	4068	42846	1408981	1121824	9406150	11936955	1408981	1121824	9406150	11936955
		Special	26175	2718	2034	21423	1169650	930876	7806405	9906931	1169650	930876	7806405	9906931
		Grand Total	8154	6102	64269	2578631	2052700	17212555	21843886	2578631	2052700	17212555	21843886	

(प्रताप पां. लुबाळ)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.